

Franse hallucinatie

Voor de doorsnee Belg benadert Frankrijk nog steeds de ideale vakantiebestemming. Maar Frankrijk heeft andere attracties dan een genietbare mengeling van natuur, cultuur, klimaat en gastronomie. Het politieke spektakel in de aanloop naar de presidentsverkiezingen van 2007 combineert er alle theatervormen met intriges waar Shakespeare een puntje kan aan zuigen. De Franse Parti Socialiste (PS) heeft alvast publiekelijk de rangen gesloten achter een consensusproject dat interne tegenstellingen moet verzoenen.

De formele kandidaturen voor de presidentsverkiezingen zijn nog niet voor morgen. Maar achter de coulissen en in de media woedt de strijd in alle hevigheid. Aan de rechterzijde loopt een koude oorlog tussen de energieke Nicolas Sarkozy en al wie president Chirac tegen hem kan mobiliseren. Premier de Villepin was tot voor kort de frontman van die mobilisatie, maar diens ster is getaand sinds het pijnlijke fiasco van zijn banenplan.

Ter linkerkant heeft ene Ségolène Royal – tot voor kort alleen bekend als partner van PS kopstuk François Hollande – zich via de pers en het internet tot de favoriet van de opiniepeilingen ontpopt. Net als Sarkozy dankt zij haar populariteit vooral aan zeer uitgesproken en onorthodoxe visies. Haar ideeën over veiligheidsbeleid steken het Vlaams Belang langs rechts voorbij. Tot consternatie van vele partijgenoten veroordeelt ze de 35-uren week, een icoon van het Franse socialisme, als asociaal en contraproductief omdat vooral de zwakkeren er minder kansen door krijgen.

De positie van Royal is omstreden. Uit bepaalde enquêtes blijkt dat het publiek haar steunt zonder haar als “links” te beschouwen. Het was dan ook uitkijken naar de onderhandelingen die Royal, de partijtop en de hele PS een gemeenschappelijke platformtekst moesten

bezorgen. Nachtelijke uren zorgden uiteindelijk voor de verhoopte consensus. Eind vorige week werd met bombarie een “socialistisch project voor Frankrijk” voorgesteld. Achter de titel “*réussir ensemble le changement*” huizen tientallen maatregelen die doelstellingen van volledige tewerkstelling, gelijkheid en een succesvol Frankrijk moeten garanderen. Wie inzoomt op het sociaaleconomische luik doet de verbijsterende vaststelling dat de beoogde “*changement*” vooral van reactionaire of eerder utopische aard is. Hou u vast voor een ontluisterende bloemlezing.

De 35-uren week moet worden doorgetrokken en veralgemeend. Nochtans hebben de cijfers aangetoond dat deze fetisj maar voor marginale tewerkstellingsgroei zorgt. Men heeft vooral vastgesteld dat werkgevers arbeidsduurverkortingen moeten compenseren met loonmatiging en flexibiliteit. En de werknemers blijken vrijgekomen tijd graag te besteden aan overwerk en bijklussen. De 35-uren zijn dus een symbool met weinig sociale of economische logica.

Het minimumloon moet voor de Franse PS worden opgetrokken tot 1500 euro op maandbasis. Prachtig, maar zeg er dan meteen bij dat niemand in het officiële circuit werk zal vinden indien zijn of haar productiviteit geen dergelijk loon

verantwoordt. De problematische massawerkloosheid onder jongeren en immigranten is daarvan het levende bewijs. Erken dus dat hogere minimumlonen vooral de starters en de zwakkeren op de arbeidsmarkt treffen in hun tewerkstellingskansen. Zeg er meteen bij dat hogere arbeidskosten uiteindelijk ook wegen op de kostprijs van producten en zo de consumenten en de positie van ondernemingen in de wereldmarkt schaden. Of is het bidden voor consumenten die meer willen betalen voor goederen *made in France*?

Ook voor de vergrijzing staat remedie klaar. De pensioenleeftijd moet wettelijk op 60 jaar worden gefixeerd. Populair bij de aspirant gepensioneerden, maar de vergrijzing kan niet bij decreet worden afgeschaft. Het betonneren van de pensioenleeftijd in de context van de vergrijzing betekent op lange termijn ofwel lagere pensioenen, ofwel grote overheidsschuld, ofwel verplicht privaat pensioensparen, ofwel nog hogere belastingen op een al kreunende economische basis. Populair is dus niet noodzakelijk sociaal.

En hoe moet Frankrijk de uitdagingen van de globalisering confronteren? Een nationaal agentschap voor re-industrialisatie moet delokalisatie tegengaan en niet nader bepaalde "*patrons voyous*" straffen. Ook de evoluties in de Europese energiesector

zullen blijkbaar aan de Franse grens worden gestopt. De Franse staat moet immers de elektriciteitssector nationaliseren en verdere privatisering in de energiesector tegengaan. Het lijkt wel op Venezuela of Rusland aan de Seine. Franse bedrijven mogen *en masse* de wereld veroveren, maar wee uw gebeente als de wereld naar Frankrijk wil komen. Globalisering *à la carte*, met de Franse staat als chef-kok.

Uit deze ontnuchterende lijst blijken veel nobele verlangens. Het blijft echter uitkijken naar analyses die de consequenties van de voorstellen in kaart brengen. Het sociaaleconomische programma van de Franse PS is klaarblijkelijk het product van warme harten en lauwe hersenen. Evenmin als België is Frankrijk echter een geïsoleerd Hobbit-land, waar de tijd stil staat en waar *les citoyens* in zekerheid en bescherming kunnen leven onder de goedmenende regels van vadersstaat. Wel integendeel: onze samenlevingen en de wereld zijn in enorme verandering. We kunnen economisch slagen door verandering te omarmen, onze troeven uit te bouwen en door in te spelen op de fantastische kansen van de globalisering. Alleen wanneer dat de inzet wordt van de Franse presidentsverkiezingen kan ook België en de rest van Europa er iets van opsteken.

Marc De Vos
Directeur van het Itinera Institute
Docent sociaal recht Universiteit Gent

Itinera Institute VZW-ASBL

Boulevard Leopold II Laan 184d - B-1080 Brussel - Bruxelles

T +32 2 412 02 62 - F +32 2 412 02 69

info@itinerainstitute.org <http://www.itinerainstitute.org>

L'Institut Itinera est un think-tank et do-tank indépendant qui, au-dessus et au-delà des partis politiques, des différences régionales et des groupes d'intérêt, veut identifier les chemins de réformes qui garantissent une croissance économique et une protection sociale durables en Belgique et dans ses régions.

Verantwoordelijke uitgever – Editeur responsable: Marc De Vos, Directeur.

Disclaimer: The views presented in this Nota are those of the author(s) and do not necessarily represent those of the Itinera Institute. Nota describe research in progress by the author(s) and are published to elicit comments and to further debate.